

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[A Népegészségügyi Tudományos Társaság felhívása](#)

[Candidiasis: napjaink problémája?](#)

[Tájékoztatás a szakmai rendezvényekről](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

Aerobiológiai jelentés

(lásd: www.antsz.hu/oki/oki14.htm)

[Impresszum](#)

HAZAI INFORMÁCIÓ

LEGYEN ÚJRA NÉPEGÉSZSÉGÜGYI MÚZEUM MAGYARORSZÁGON!

(A Népegészségügyi Tudományos Társaság felhívása)

A Népegészségügyi Tudományos Társaság örömmel üdvözi, hogy a Kormány elfogadta, és útjára bocsátotta az Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Programot.

A Program megvalósulása szempontjából kulcsfontosságúnak tekinti, hogy hazánk lakosságának, ezen belül is különösen a fiatal korosztálynak az egészségkultúrája jelentősen javuljon. Széles körben váljon ismertté az egészséges életmód, az emberek elkötelezetten válasszák az egészséges életvezetés gyakorlatát, és tudatosan kerüljék a betegségek kialakulásához vezető körülményeket, rizikófaktorokat.

Ezt előkészítendő a Társaság kezdeményezi, hogy a XXI. század eszköztárával segítségével olyan szellemi központ jöjjön létre Magyarországon, mely sokoldalúan és egyben didaktikusan mutatja be az egészség fejlesztéséhez vezető utakat, a rizikófaktorok hatásait, az egészség-betegség kapcsolatrendszerét, a szűrés, a gyógyítás eszközeit és gyakorlatát, valamint a népegészségügy egész keresztmetszetét.

Ezért azzal a felhívással fordul a Magyar Köztársaság Kormányához, a társadalmi és gazdasági élet szereplőjéhez, az egészségügyi dolgozókhöz, valamint az ország lakosságához, hogy támogassák kezdeményezését, mely egy új Népegészségügyi Múzeum létrehozását javasolja. Ez a múzeum állandó-, időszakos- és vándorkiállításával, az információ- és kommunikációtechnológia folyamatosan fejlődő eszköztárával módot adna iskolai csoportoknak, családoknak és minden egyes embernek arra, hogy megismerjék az emberi test működését, az egészség, mint érték fontosságát és azt tudatosan válasszák. Megvalósulása jelentősen javítja az iskolai egészségtan oktatás gyakorlatát, azt megalapozza, minden szempontból jól kiegészíti és folyamatosan karban is tartja.

Kérünk mindenkit, hogy saját területén tegyen meg mindent elképzelésünk megvalósításáért és lehetőségeihez mérten anyagi eszközökkel is támogassa kezdeményezésünket! Felhívásunkkal egyidőben saját vagyonunkból „Egészséges Magyarországnak!” névvel egy millió Ft alaptőkével Közhasznú Alapítványt hozunk létre, melynek egyik feladatául a Népegészségügyi Múzeum létrehozását jelöltük meg. Reméljük és várjuk, hogy mindazok, akik átérzik és magukénak vallják kezdeményezésünket, maguk is hozzá fognak járulni kezdeményezésünk sikeréhez!

Fodor József azt mondta több mint 100 évvel ezelőtt: „Az aktív higiéné a fontos; az önerősítés és nem a passzív higiéné: az óvakodás az ártalomtól!”

Kövessük Fodor József szavait: legyünk mi is aktívak és a létrejövő új

Népegészségügyi Múzeum működése is segítse elő a lakosság egészségi állapotának javulását. Mert valljuk, hogy csak jól informált és egészséget tudatosan vállaló és azért tenni is képes polgárok képesek megvalósítani közös célunkat, az Egészséges Magyarországot!

Nyíregyháza, 2002. április 11.

Népegészségügyi Tudományos Társaság

CANDIDIASIS: NAPJAINK PROBLÉMÁJA?

A bizonytalan eredetű, nem típusos, sokszor súlyosnak vélt tünetek (fáradtság, rossz közérzet, fogyás, depresszió, stb.) mögött - bizonyos divathullámot is követve - egyre inkább a **Candida albicans** fakultatív patogén élesztőgombát, mint lehetséges kórokozót tartják kiváltó tényezőnek. Egyre többen keresik az alternatív diagnosztikai- és gyógy módokat vélt vagy valós problémájuk megoldására. Bár alkalmanként sikeres is lehet az ilyen típusú kezelés, mégis meg kell vizsgálni a reális helyzetet.

A **Candida albicans** mint fakultatív kórokozó régóta jól ismert, az elmúlt évtizedekben, az orvostudomány fejlődésével egyidejűleg, megnőtt a jelentősége. Az immunszuppresszív, citosztatikus szerek, antibiotikumok elterjedt alkalmazása egy veszélyeztetett népesség, betegcsoport kialakulásának kedvez. A súlyosan legyengült, csökkent védekező képességű betegeknél a Candida fajok sok esetben súlyos, életet veszélyeztető infekciót okoznak. Emellett természetesen közismert az egyébként egészséges emberek láb, kéz, köröm és egyéb testtáji, a kültakarót érintő, valamint a nemi szerveken jelentkező gombás fertőzése, amikor a **Candida albicans** szintén lehet kórokozó. A **C. albicans** gyakran kolonizálja egészséges egyének nyálkahártyáit, ami kiinduló forrása lehet egy esetleges infekciónak, ha bizonyos, az immunitás csökkenésével összefüggő hajlamosító tényezők lépnek fel.

A candidiasisban szenvedő betegek esetében az érintettek többsége hasonló tünetekre panaszkodik, igazolható szervi elváltozások nélkül. A tünetek többsége egy felborult vegetatív egyensúlyi állapotra utal: szédülés, fejfájás, migrén, romló látás, szemszárazság, szívpanaszok, izzadás, kiütések, száraz bőr, viszketés, emésztési zavarok, puffadás, hasmenés, székrekedés, vizelet problémák.

Az alternatív irodalomban se szeri, se száma az e témában „gombamód” szaporodó írásoknak természetgyógyászok, laikusok, gyógyult betegek, esetenként orvos természetgyógyászok tollából.

A tapasztalt jelenségek magyarázatára nagyrészt ellentmondásos, sokszor félreértéseken, mikológiai tévedéseken alapuló válaszok születnek, amikor is minden tünet okozójaként a gombákat teszik felelőssé. A valós helyzetet jobban megközelíti, ha azokat a mindennapi hatásokat tekintjük át, amelyek ma a leginkább befolyásolják, károsítják az immunrendszer működését.

Az ipari jellegű élelmiszergyártás, a nagyüzemi mezőgazdasági tevékenység, a rossz konyhatechnológiák következtében számolni kell azzal a jelenséggel, hogy az élelmiszerek tápanyagban egyre inkább elszegényednek. A tartósítószer, állományjavító, ízfokozók, gombaölők, stb. károsíthatják bizonyos enzimek működését, terhelhetik a méregtelenítő folyamatokat, agresszív anyagokként (szabadgyökök) irritációkat, nyálkahártya sérüléseket, a felszívó rendszer – bélbolyhok – károsodását idézhetik elő, tartós

gyulladásokat okozva. E hatások együtteseként károsodást szenved és csökken az immunrendszer aktivitása. Ugyanilyen kedvezőtlen hatása van a mindennapi stressznek is. E folyamatos negatív hatások eredményeképpen az emésztőrendszer károsodik a folyamatos irritációtól, a bélnyálkahártya sérül, a felszívódási zavarok következtében tápanyagok (szénhidrátok és fehérjék), vitaminok, ásványi anyagok, nyomelemek hiánya alakul ki. Aktiválódnak az allergiás folyamatok, az immunrendszer aktivitása jelentősen csökken, gyengül az ellenállás a külvilág hatásaival szemben, különféle fertőzések alakulnak ki és állandósulnak. Az elégtelen tápanyagellátás következtében a szintézises folyamatok (fehérjeszintézis) csökkennek, emiatt enzimek, hormonok, ingerületátvivő anyagok, az immunműködésben résztvevő anyagok hiánya alakul ki, ami tovább rontja a védekezés hatékonyságát és egy sor, közérzetet rontó összetett tünetegyüttes jön létre. Gyulladáscsökkentők, antibiotikumok alkalmazása csak rövid ideig tartó eredményt hoz, következménye viszont, hogy: tovább gyengül az ellenállóképesség, megváltozhat a normál bélflóra (nőknél a hüvelyflóra) összetétele.

A káros szenvedélyek, dohányzás, alkoholfogyasztás, a magas szénhidrát-tartalmú élelmiszerek túlzott fogyasztása is az immunrendszer gyengülését okozzák.

A fenti hatások eredőjeként kialakult gyenge immunrendszer károsodását kihasználva a szervezetet kolonizáló (normál) gombaflóra tagjai az eddigi folyamatok **következményeként** és nem a tünetek okozóiként a nyálkahártyákon (vastagbél, hüvely,) elszaporodhatnak. A gombák laboratóriumi tenyésztéssel is igazolt, túlzott megjelenése fontos információt szolgáltat az immunrendszer működésére nézve is, ezért a hangsúlyt a tényleges candidosis gyógyításában sem elsősorban a gombák elpusztítására, hanem az egyensúlyi állapotok visszaállítására és az immunrendszer erősítésére kell helyezni.

Az candidiasisra gyanús tünetekkel jelentkezők diagnosztikájában el kell különíteni a Candida-fertőzésre utaló, azzal esetleg összefüggésbe hozható, vagy kapcsolatba nem hozható tüneteket. Alapvetően ki kell zárni a hasonló tüneteket okozó egyéb szervi ill. hormonális betegségek meglétét, egyéb vírus ill. baktérium okozta infekciókat. Gombafertőzés gyanúja esetén laboratóriumi tenyésztéses módszerekkel a testváladékokban gomba jelenléte vizsgálható. A vizsgálati eredmény értékelése és annak eldöntése, hogy a gombák jelentős mennyiségben, esetleg kóros mértékben kolonizálják-e a nyálkahártyákat, kellő megfontolást, szakértelmet igényel. A gombakolonizáció az esetek többségében nem jár specifikus ellenanyag-képződéssel, más esetekben antitestek mutathatók ki tünetmentes egészséges emberekben is, továbbá az immunválasz elmaradhat, ha súlyos az immunrendszer működési zavara. Mindezeket figyelembe véve a **Candida albicans** irányában végzett szerológiai vizsgálatok eredményeit megfontoltan kell értékelni, és csak mint kiegészítő leletet szabad kezelni, önmagában erre az eredményre diagnózist

alapozni nem lehet.

A tájékoztatást adta: dr. Zala Judit osztályvezető
"Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ Mikológiai
osztály

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ tudományos ülése

2002. május 7. (kedd) 14 óra

Helye: OKK "Fodor" terem – Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

Üléseelnök: prof. dr. Berencsi György főosztályvezető főorvos

N. Szomor Katalin: Beszámoló az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztálya XII. tudományos ülészakáról

Gönczöl Éva és mtsai: Pathogének szerepe az atherosclerosis kialakulásában, molekuláris mechanizmusok

Takács Mária és mtsai: A hepatitis G/GBV-C és a TT vírus előfordulása és genotípusai a magyarországi lakosságban és a betegekben

A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ

2002. május 8-án (szerda) 10.30 órakor

DDD munkaértekezletet tart

A fertőtlenítés-sterilizálás és

az egészségügyi kártevők elleni védekezés aktuális kérdései címmel.

Helye: OKK "Fodor terem", Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

Vezeti: dr. Melles Márta főigazgató főorvos

1. Az ÁNTSZ 2001. évi fertőtlenítési, valamint a betegellátás területén végzett sterilizálási tevékenységének értékelése

Előadó: dr. Pechó Zoltán osztályvezető

2. A fertőtlenítés aktuális kérdései

Előadó: dr. Milassin Márta főtanácsos

3. Az ÁNTSZ 2001. évi egészségügyi kártevők elleni védekezésre vonatkozó tevékenységének értékelése

Előadó: dr. Szlobodnyik Judit mb. osztályvezető

4. A 2001. évi légi szúnyogirtás értékelése, aktuális feladatok

Előadó: Gálffy György közegészségügyi-járványügyi felügyelő

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2002. április 8-14. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A **gyakoribb enterális bakteriális fertőző betegségek** járványügyi helyzete kedvezően alakult.

Nyolcvan százalékkal több **enteritis infectiosa** megbetegedést jelentettek, mint az előző év 15. hetében, és az év eleje óta nyilvántartásba vett esetek száma is harmadával meghaladta a 2001. év azonos időszakában észleltet. A bejelentések egyharmada Veszprém, Csongrád és Heves megyéből származott.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a korábbi években, a **varicella** epidemiológiai helyzete nem tért el a 2001. év azonos időszakában észlelttől.

A héten egy **pertussis** esetet jelentettek. A 10 éves gyermek típusos lefolyású megbetegedése 2002. február 15-én kezdődött, a hurutos tüneteket követően köhögési rohamok jelentkeztek. A beteg 2002. április 4-én szövődménymentesen gyógyult. A torokváladékból kórokozó baktérium nem volt kimutatható, az elvégzett szerológiai vizsgálatok a klinikai diagnózist megerősítették. A 10 éves gyermek 1999-ben települt át Ukrajnából, ahol pertussis elleni védőoltásban nem részesült, az életkorhoz kötött oltásait Di-Te oltóanyaggal végezték.

A héten **morbillit** nem jelentettek, néhány **rubeola** és **mumpsz** megbetegedés szórványosan fordult elő.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

15/2002.sz.heti jelentés (weekly report)

(2002.04.08 – 2002.04.14.)

Betegség Disease	a 15. héten (week)			az 1 - 15. héten (week)		
	2002.04.08- 2002.04.14.	2001.04.09- 2001.04.15.	Medián 1996-2000	2002.	2001.	Medián 1996- 2000
Typhus abdominalis	-	-	-	1	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	109	89	204	1117	1179	2749
Dysentheria	1	8	6	69	74	243
Dyspepsia coli	1	2	3	19	32	39
Egyéb E.coli enteritis	1	3	•	11	31	•
Campylobacteriosis	99	97	•	1323	1451	•
Yersiniosis	-	4	•	33	51	•
Enteritis infectiosa	1051	582	•	11947	8829	•
Hepatitis infectiosa	26	11	26	248	231	573
AIDS	-	-	-	8	7	10
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	5	4	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis*	1	-	-	1	-	-
Scarlatina	57	91	147	1116	1547	2089
Morbilli	-	-	-	1	5	5
Rubeola	3	3	5	29	39	51
Parotitis epidemica	4	5	8	55	75	110
Varicella	1365	1396	•	16132	17615	•
Mononucleosis inf.	38	15	21	430	411	342
Legionellosis	2	1	•	9	32	•
Meningitis purulenta	4	7	•	76	103	•
Meningitis serosa	4	2	1	25	31	35
Encephalitis infectiosa	4	5	-	21	28	14
Creutzfeldt-J.-betegség	-	•	•	6	•	•
Lyme-kór	9	10	•	60	74	•
Listeriosis	-	-	•	1	2	•
Brucellosis	-	1	-	-	1	1
Leptospirosis	1	1	-	5	31	17
Tularemia	-	-	1	33	12	39
Tetanus	-	-	-	-	-	2
Vírusos haemorrh. láz	-	-	•	-	2	•
Malaria*	-	-	-	2	3	1
Toxoplasmosis	2	6	5	74	80	109

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

() 2001. június 1-től jelentendő (notifiable since 01.06.2001)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2002.04.16

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM

Eng.sz.: 87104/1975

**Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)v**

15/2002.sz.heti jelentés (weekly report)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	16	-	13	61	7	21	277	7	1	1
Baranya	9	-	4	14	-	8	97	1	-	-
Bács-Kiskun	11	-	7	39	-	2	85	2	-	1
Békés	3	-	3	55	-	2	64	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	1	2	29	3	-	70	3	2	-
Csongrád	8	-	3	99	2	1	28	1	-	1
Fejér	2	-	1	60	-	-	41	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	3	-	10	20	1	5	53	2	-	1
Hajdú-Bihar	9	-	7	25	2	1	88	2	-	1
Heves	4	-	1	97	1	2	5	3	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	4	-	2	73	2	-	26	-	-	1
Komárom-Esztergom	-	-	7	26	-	1	78	2	-	1
Nógrád	4	-	1	32	-	2	27	1	-	-
Pest	10	-	8	57	6	10	187	1	-	-
Somogy	4	-	6	58	-	1	72	3	-	1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	-	4	25	2	-	39	4	-	-
Tolna	4	-	4	46	-	-	15	1	-	-
Vas	4	-	7	34	-	-	73	2	1	-
Veszprém	4	-	5	153	-	1	24	2	-	1
Zala	2	-	4	48	-	-	16	1	-	-
Összesen (total)	109	1	99	1051	26	57	1365	38	4	9
Előző hét (previous week)	50	6	73	634	18	54	853	21	6	6

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2002.04.16

A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a "Johan Béla" Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oek

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

"Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64., Telefon: 476-1153, 476-1194
Telefax: 476-1223

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

Országos Tisztifőorvos
Dr. Lun Katalin

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:

Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes

Dr. Krisztalovics Katalin

Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:

Lendvai Gyuláné

Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X